

Porady zdalne w punktach NPP/NPO

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 04, wrzesień 2025 11:31

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 700

Do konsultacji publicznych trafił projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniający rozporządzenie w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Projekt ten zakłada znaczące zmiany w zakresie możliwości udzielania porad osobom uprawnionym w trybie zdalnym.

Zmiana ma na celu dostosowanie przepisów wykonawczych do ustawy nowelizującej z sierpnia 2025 r., która wprowadziła szereg nowych rozwiązań związanych przede wszystkim z możliwością korzystania z porad zdalnych. Do tej pory były one dopuszczalne jedynie w czasie epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego. Teraz możliwość ta staje się trwałym i powszechnym elementem systemu pomocy.

Jednym z kluczowych rozwiązań jest umożliwienie składania wymaganych oświadczeń również ustnie podczas udzielania porady na odległość. Dotyczy to między innymi oświadczenia o braku możliwości poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej, oświadczenia osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą o niezatrudnianiu pracowników w ostatnim roku czy też oświadczenia o uzyskaniu pomocy od osoby niebędącej adwokatem, radcą prawnym ani doradcą podatkowym. Do tej pory wszystkie te dokumenty musiały mieć formę pisemną. Nowe przepisy przewidują, że prawnik lub doradca będzie odczytywał treść oświadczenia, a następnie odbierał potwierdzenie od osoby uprawnionej.

Projekt doprecyzowuje również procedury zgłaszania się po pomoc i organizowania porad na odległość. Osoba uprawniona będzie mogła dokonać wyboru sposobu udzielania porady osobiście w punkcie albo zdalnie przy zgłoszeniu, o którym mowa w ustawie. Po otrzymaniu od starosty danych kontaktowych beneficjenta, prawnik skontaktuje się z nim w umówionym terminie. W przypadku braku kontaktu, dopiero po co najmniej dwóch próbach wykonanych w odstępie nie krótszym niż pięć minut, doradca odnotuje w systemie teleinformatycznym nieobecność osoby uprawnionej.

Nowelizacja przewiduje też sytuacje, w których problemu nie da się rozwiązać zdalnie, np. gdy konieczna jest bezpośrednia analiza dokumentów. W takim przypadku adwokat lub radca prawny mogą uzależnić udzielenie pomocy od osobistej wizyty w punkcie albo wskazać konieczność skorzystania z najbliższego punktu pomocy prawnej. Osoba udzielająca pomocy ma wówczas obowiązek zapisać beneficjenta na dogodny dla niego termin w swoim punkcie albo przekazać numer telefonu wskazany przez starostę właściwego ze względu na miejsce zamieszkania uprawnionego. Rozwiązanie to ma zapewnić, że osoba uprawniona trafi przede wszystkim do tego samego prawnika, z którym miała już kontakt zdalny.

Zmienione zostaną również przepisy dotyczące funkcjonowania punktów pomocy. Uchylone zostaną regulacje odnoszące się wyłącznie do okresu epidemii, gdyż obecnie kwestie te są już uregulowane w ustawie. Dostosowany zostanie także katalog kryteriów, którymi starosta powinien się kierować, decydując o trybie funkcjonowania punktów w sytuacjach nadzwyczajnych, np. w czasie epidemii lub stanu klęski żywiołowej.

Projekt przewiduje ponadto wyposażenie punktów pomocy w podstawowy sprzęt techniczny, taki jak słuchawki z mikrofonem, tak aby możliwe było prowadzenie wideokonferencji. Koszty tego typu zakupów będą mogły być pokryte z dotacji przeznaczonej na wyposażenie punktów.

Zmiany obejmują również przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych starostów. Dotychczas musieli oni publikować na stronach internetowych informacje o możliwości korzystania z pomocy zdalnej. Ponieważ taka forma została wprowadzona jako powszechnie dostępna, wystarczające będzie

Porady zdalne w punktach NPP/NPO

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 04, wrzesień 2025 11:31

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 700

obecnie informowanie jedynie o przypadkach, gdy porady są świadczone poza punktem stacjonarnym.

W nowelizacji przewidziano także doprecyzowanie zasad przekazywania oświadczeń. Te w formie pisemnej będą trafiać do starosty właściwego ze względu na lokalizację punktu. Oświadczenia składane ustnie będą odbierane zgodnie z nowym § 3b rozporządzenia. Dostosowaniu ulegnie również wzór karty pomocy (załącznik nr 2 do rozporządzenia). Formularz zostanie rozszerzony o możliwość odnotowania, że porada została udzielona zdalnie, a także o nowe dane statystyczne, które zgodnie z ustawą muszą być gromadzone.

Projekt przewiduje, że nowe przepisy wejdą w życie 1 stycznia 2026 r.

Z projektem rozporządzenia można zapoznać się [tutaj](#).